

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ: Ο άνθρωπος στο Βυζάντιο ζούσε υπό καθεστώς απόλυτης μοναρχίας αλλά μπορούσε να επηρεάσει την πολιτική ζωή μέσω των δήμων και των εκδηλώσεων τους στον Ιππόδρομο. Παράδειγμα χαρακτηριστικό η Στάση του Νίκα.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ: Ο νόμος δεν επέτρεπε το γάμο για τα κορίτσια κάτω των δώδεκα και τα αγόρια κάτω των δεκατεσσάρων ετών. Πριν από το γάμο γινόταν ο αρραβώνας και υπογράφονταν τα συμβόλαια που καθόριζαν την προίκα που θα έδινε η νύφη και τα δώρα του γαμπρού. Μετά την τέλεση του μυστηρίου ακολουθούσε γλέντι στο σπίτι του γαμπρού. Παρά την αντίρρηση της εκκλησίας το κράτος επέτρεπε το διαζύγιο «κοινή συναινέσει».

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ: Είχαν λιγότερα δικαιώματα από τους άνδρες. Δεν συμμετείχαν στην κοινωνική ζωή. Δεν συμμετείχαν σε δημόσιες εκδηλώσεις. Κάλυπταν το πρόσωπο τους όταν έβγαιναν έξω. Οι εύπορες στις εξόδους τους συνοδεύονταν συνήθως από ένα δούλο. Η περιορισμένη έως ανύπαρκτη συμμετοχή στα κοινά δεν εμπόδιζε την κυριαρχία των γυναικών στο σπίτι, συχνά και στο παλάτι. Από τον 11ο αιώνα και μετά συμμετείχαν και επισήμως στα κοινά όπως και στην παιδεία.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ: εκτός από το όνομα τους φέρουν και το όνομα του πατέρα τους (π.χ. Νικόλαος Γεωργίου) ενώ αργότερα, αρχής γενομένης από την αριστοκρατία προστέθηκε και το επώνυμο (π.χ. Δούκας ή Κομνηνός). Τα παιδιά μετά από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους κοντά στην οικογένεια όπου μεγάλωναν ακούγοντας παραμύθια και αφηγήσεις από την Αγία Γραφή και παίζοντας με τα παιχνίδια τους πήγαιναν στο σχολείο.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ : Οι Βυζαντινοί αγαπούσαν τα πολυτελή μεταξωτά και λινά ακριβά υφάσματα και τα κοσμήματα. Οι αστοί φορούσαν μακρείς χιτώνες (στιχάρια) με πολλές πτυχώσεις και δερμάτινες μπότες. Οι γυναίκες επάνω από το χιτώνα φορούσαν μανδύα (ιμάτιο) με μακριά, φαρδιά μανίκια που κάλυπταν και το κεφάλι. Φρόντιζαν ιδιαίτερα την περιποίηση των μαλλιών τους και μακιγιάρονταν. Οι γεωργοί φορούσαν χιτώνα συχνά χωρίς μανίκια και βράκα μέχρι τον αστραγαλό με ζώνη στη μέση ενώ συνήθως ήταν ξυπόλυτοι ή φορούσαν πέδιλα.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ: Οι Βυζαντινοί είχαν ιδιαίτερη αδυναμία στο φαγητό και στο ποτό με εξαίρεση βεβαίως τις περιόδους των νηστειών. Για «λόφους από ψωμιά, δάση από ζώα, ποτάμια από ψάρια και για θάλασσες κρασιού» μιλά ο Νικήτας Χωνιάτης περιγράφοντας τα συμπόσια του Ισαακίου Β' Κομνηνού (1185-1195). Ο Θεόδωρος Πρόδρομος (ο Πτωχοπρόδρομος) είναι σπουδαία πηγή πληροφοριών για τις γαστριμαργικές συνήθειες του κλήρου. Σε ένα εύπορο σπίτι το γεύμα και το δείπνο περιελάμβανε ποικιλία εδεσμάτων, ορεκτικά, κρέατα, ψάρια καθώς και γλυκά και ποτά. Ο μέσος βυζαντινός δεν είχε και πολλές διατροφικές επιλογές γιατί συχνά βρισκόταν αντιμέτωπος με εχθρικές επιδρομές, αυθαιρεσίες αξιωματούχων αλλά και επιδημίες και κακές καιρικές συνθήκες.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ο βασικός τρόπος ψυχαγωγίας ήταν οι θρησκευτικές, κοινωνικές και λαϊκές γιορτές. Σύχναζαν σε ταβέρνες για φαγητό και πολύ κρασί.

Παρά τις αντιδράσεις της εκκλησίας :

- Στις απόκριες μεταμφιέζονταν και έκαναν παρελάσεις στους δρόμους.

- Με αφορμή τη νέα σελήνη οι νέοι άναβαν φωτιές στους δρόμους και πηδούσαν από πάνω τους.

- Στην επαρχία τα μεγάλα ετήσια πανηγύρια κατέληγαν σε λαϊκές γιορτές με τη συμμετοχή μάγων, αστρολόγων, ταχυδακτυλουργών.

Στην Κωνσταντινούπολη και στις μεγάλες πόλεις οι κάτοικοι διασκέδαζαν στον ιππόδρομο με αρματοδρομίες, δημόσιες τελετές, θεατρικές παραστάσεις και διάφορα λαϊκά προγράμματα.

Κατά τον 7ο – 8ο αιώνα καταρρέει η αστική τάξη και εξαφανίζονται οι μεγάλες πόλεις. Όταν εμφανιστεί η νέα αστική τάξη και αρχίζουν να ανακάμπτουν τα αστικά κέντρα τα θέατρα, οι δημόσιες μεγάλες αίθουσες, οι βασιλικές, οι στοές και οι ιππόδρομοι είχαν εξαφανιστεί.

Μόνο ο Ιππόδρομος της Κωνσταντινούπολης παρέμεινε να χρησιμοποιείται για τις αυτοκρατορικές τελετές.